

◆ Kryptonøtt

Skrevet av: Arve Seljebu

Oversatt av: Stein Olav Romslo

Kurs: Python

Tema: Tekstbasert

Fag: Programmering

Klassetrinn: 8.-10. klasse, Videregående skole

Introduksjon

Kryptering har vore i bruk i kommunikasjon lenge. Faktisk brukte dei det for nesten 4000 år sidan! I tillegg er det artig å sende hemmelege meldingar. Før du startar på denne oppgåva anbefalar me at du har gjort Hemmelege koder (https://oppgaver.kidsakoder.no/python/hemmelige_koder/hemmelige_koder) fyrst.

Denne oppgåva er ei nøtt. Det vil seie at du skal finne ut av det meste sjølv. Står du heilt fast må du spørje nokon om hjelp.

Kryptering med Vigenère-metoden

Vigenère er litt smartare enn krypteringa i Hemmelege koder ([../hemmelige_koder/hemmelige_koder_nn.html](https://oppgaver.kidsakoder.no/python/hemmelige_koder/hemmelige_koder_nn.html)), men den er ikkje så annleis. Det er viktig at du forstår koden frå den oppgåva, sidan du skal lage nesten lik kode sjølv.

Python 2

Denne koden fungerer best med Python 3. Viss du har Python 2 må du leggje ein `u` framfor alle tekstvariablar, altså må teksten `'asdf'` skrivast slik som dette: `u'asdf'`.

✓ Lag kommentarar med forklaring

☐ Les koden under.

- ☐ Kva er ulikt koden i Hemmelege koder
(../hemmelige_koder/hemmelige_koder_nn.html)?
- ☐ Kva gjer `alphabet.find`?
- ☐ Kva tyder det at `alphabet.find` gir `-1` som svar?
- ☐ Legg til kommentarar med `#` over/bak kvar linje med forklaringa di.

```
"""Vigenere encoding, by Arve Seljebu(arve@seljebu.no), MIT License,
2014"""

alphabet = 'ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÆØÅabcdefghijklmnopqrstuvwxyzæøå
.,?-_;:+1234567890'

def vigenere_encode(msg, key):
    """Function that encodes a string with Vigenere cipher. The encrypt
ed
    string is returned. """ secret = '' key_length = len(key) alphab
et_length
    = len(alphabet)

    for i, char in enumerate(msg):
        msgInt = alphabet.find(char) encInt = alphabet.find(key[i % key
_length])

        if msgInt == -1 or encInt == -1:
            return ''

        encoded = (msgInt + encInt) % alphabet_length secret +=
alphabet[encoded]

    return secret

message = 'My first computer program was a song called Popcorn written
in
QBasic. The second computer program I made was a bot made for IRC.' key
word =
'source'

encrypted = vigenere_encode(message, keyword) print(encrypted)
```

Hint

Du kan bruke kommandoen `help('funksjonsnamn')` i Python-terminalen for lese manualen. Prøv disse:

- ☐ `help('def')`
- ☐ `help('len')`
- ☐ `help('vigenere_encode')`

Dekryptering

No skal me sjå på korleis me kan dekode meldingar. Etter kvart vil me til og med kunne lese hemmelege meldingar utan å kjenne den hemmelege nøkkelen på førehand.

☒ Lag `vigenere_decode`

Lag ein funksjon som gjer det motsette av den over (altså dekode). Koden skal sjå nesten lik ut som den over.

- ☐ Funksjonen skal ta inn to parametarar: ein koda tekst og ein nøkkel.
- ☐ Den skal dekode den koda teksten med nøkkelen.
- ☐ Og returnere den dekodepte teksten.
- ☐ Test at funksjonen fungerer og prøv med dine egne tekstar og dekodingsnøklar.
- ☐ Kanskje du kan dele nøkkelen og sende den dekodepte teksten til ein ven?

☒ Cracking

- ☐ No skal du prøve å knekke ein koda tekst. Det er vanskeleg, så du må leggje ei plan fyrst. Teksten er:

```
q00: ;AI"E47FRBQNBG4WNB8B4LQN8ERKC88U8GEN?T6LaNBG4G0""N6K086HB"08CRHW"+L
S790""N29QCLN5WNEBS8GENBG4F047a
```

Hint

- ☐ Nøkkelen er seks små bokstavar.
- ☐ Språket i setninga er engelsk.
- ☐ Finn ein metode å sjekke om den dekrypterte teksten er korrekt. Til dømes kan du tenke på kor mange mellomrom den burde innehalde.
- ☐ For å generere moglege nøklar kan du bruke `itertools.product()`. Prøv til dømes å sjå kva du får om du loopar over `itertools.product('abcd', repeat=2)`.

✓ Bruk ei ordbok

Så lenge me brukar engelske ord som nøklar er det mykje raskare å knekke krypteringa med ei ordbok. Ei ordbok finst på alle Linux/Mac/Unix-maskiner under **/usr/share/dict**. Brukar du Windows kan du laste ned ei slik fil frå Internett. Søk til dømes på *large English vocabulary word lists*.

- ☐ Desse filene inneheldt alle ord som står i ei engelsk ordbok, separert med linjeskift. Finn ut korleis du kan laste inn orda frå fila (pass på at du fjernar linjeskifta) og bruk dei til å dekryptere ein ny tekst:

```
t - JO: BK0aM, : CQ+ÆAGW?FJGB0KVCQM6SQN"GAIDL - PÅ7954E: 7Jr, IÆoCF0M"CQd0V1HD5
3CÅ; IA2DMG50HD0VÅL: JQ0439LRBBVEMTBÆ6CF0M"CQNA68G1V6LÅ8FF4Z
```

- ☐ Bruk metodane du laga i oppgåva over for å sjekke om du har funne riktig nøkkel. Viss du køyrer skriptet ditt med kommandoen `time python3 vigenere.py` kan du sjå kor lang tid den brukar.

Premie

Viss du klarar denne nøtta vil forfattaren av oppgåva gjerne spandere ein sjokolade på deg, føresett at du deler koden din. Send ein epost til arve@seljebu.no :-)

Lisens: CC BY-SA 4.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed>)